

АНОТАЦІЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ДЮСШ В ГРУПАХ
ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

1. **Цілі практики** полягають у реалізації системи здобутих теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків тренера з обраного виду спорту, зокрема в умовах роботи на посаді тренера в ДЮСШ у групах початкової підготовки.

Перед початком проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти вивчають наступні навчальні дисципліни: «Теорія і методика рухливих ігор і забав» «Одноборства», «Силові види спорту», «Теорія і методика спортивного тренування», «Теорія і методика гімнастики», «Теорія і методика легкої атлетики» та ін., що дає можливість на основі теоретичної бази пройти практичну підготовку та закріпити попередньо набуті знання.

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до освітньо-професійної програми (затверджена ухвалою вченої ради К-ПНУ імені Івана Огієнка від 05 березня 2018 року, протокол за № 2) у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються *загальні компетентності*:

- ✓ здатність застосовувати знання у практичній ситуації;
- ✓ здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ✓ вдосконалення практичних умінь і навичок у процесі проведення навчальних практик: з легкої атлетики, плавання й організації та проведення туристичних походів, з гімнастики, зі спортивних ігор, із зимових видів спорту;
- ✓ використання професійно-прикладних практичних навичок із виробничих практик в ДЮСШ в групах початкової, попередньої і спеціалізованої базової підготовки для виконавської діяльності;
- ✓ застосування знань в організації спортивно-масової роботи, визначенні ступеня та глибини засвоєння дітьми різного віку та фізичної

підготовленості програмового матеріалу, у використанні різноманітних методів, засобів і форм тренування, прогресивних прийомів керівництва спортивною діяльністю;

✓ формування готовності забезпечувати високий практичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

Загальні компетентності.

1. Здатність застосовувати знання у практичній ситуації.

Студенти-практиканти під час проходження навчальних і виробничих практик використовують набуті під час вивчення теоретичних дисциплін знання, опановані вміння та навички, які розвивають їх професійні якості та спрямовують на правильну організацію та проведення усіх видів роботи, що заплановані для досягнення цілей вищезазначених практик.

2. Здатність працювати в команді.

Знаходять спільну мову з колективом бази практики, з учнями та іншими особами, які тим чи іншим чином мають безпосередній зв'язок з тренерською діяльністю. Під час організації спортивно-масових заходів, змагань проявляють ініціативність, відповідальність, уміння вчитися у старших колег. Використовують досвід провідних тренерів для налагодження тісного взаємозв'язку з дітьми, підлітками. Виробляють уміння створювати командний дух у закріплених групах.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

1. Вдосконалення практичних умінь і навичок у процесі проведення навчальних практик: з легкої атлетики, плавання й організації та проведення туристичних походів, з гімнастики, зі спортивних ігор, із зимових видів спорту.

Спеціалізовані навчальні дисципліни освітнього ступеня «бакалавр» у найбільшій мірі готують майбутнього тренера з виду спорту до трудової діяльності. У ході навчальних практик здобувачі вищої освіти використовують

теоретичні знання, практичні вміння та навички під час навчально-тренувального процесу, у ході змагань, під час проведення індивідуальних бесід з дітьми, підлітками, під час проведення виховних заходів тощо.

2. Використання професійно-прикладних практичних навичок із виробничих практик в ДЮСШ в групах початкової, попередньої і спеціалізованої базової підготовки для виконавської діяльності.

У залежності від виду спорту кожен студент під час проходження виробничої педагогічної практики в ДЮСШ закріплюється за викладачем-тренером з обраного виду спорту. Усі набуті знання під час тренувальних занять у виші зі спортивно-педагогічного вдосконалення студент-практикант випробовує на практиці, впроваджує їх у тренувальний процес.

3. Застосування знань в організації спортивно-масової роботи, визначенні ступеня та глибини засвоєння дітьми різного віку та фізичної підготовленості програмового матеріалу, у використанні різноманітних методів, засобів і форм тренування, прогресивних прийомів керівництва спортивною діяльністю.

Кожен вид спорту, який культивується у дитячо-юнацьких спортивних школах забезпечений програмовим матеріалом. Студенти-практиканти не лише повинні ознайомитися з програмою свого виду спорту, але й детально її вивчити, вміти виділити головне, порівняти дану програму з програмами з інших видів спорту.

Використання новітніх методик у навчально-тренувальному процесі учнів повинно відбуватися під контролем тренера-викладача, студент-практикант готує відповідний матеріал й разом із досвідченим колегою впроваджує у процес тренування.

4. Формування готовності забезпечувати високий практичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

У процесі теоретичного навчання здобувачі вищої освіти отримують повний і широкий обсяг усієї необхідної інформації з фахових дисциплін, які завершуються навчальними та виробничими практиками. Саме упродовж практики студенти повною мірою удосконалюють усі раніше набуті

професійні якості та розвивають навички досконалої організації навчально-тренувального процесу у найрізноманітніших умовах та сферах життєдіяльності.

3. Зміст виробничої практики

Розділ і зміст роботи	Документація для навчання і виконання
Ознайомлення з об'єктом практики	
Ознайомлення з діяльністю спортивної організації – об'єкта практики	Положення про спортивну організацію. Статут організації
Ознайомлення з організацією тренувального процесу, виховної роботи, структурою і змістом підготовки спортсменів	Розклад тренувальних занять. Плани виховної роботи. Накази. Статистичні звіти
Вивчення законодавчої і нормативної документації уряду та Державного захисту України з фізичної культури і спорту, що визначають напрями спортивної роботи	Накази Президента. Постанови уряду. Накази і Постанови Держкомспорту України
Знайомство з керівним складом спортивної організації, тренерським складом, спортсменами та рівнем їх спортивної підготовленості	Штатний розклад
Списки навчальних груп	
Організація навчально-тренувального процесу	
Визначення контингенту учнів і навчальних груп для проведення практики (ігри необхідності - проведення набору в групи; комплектування навчальних груп і команд)	Нормативні документи. Наповнення груп. Плани комплектування. Накази. Особисті справи учнів. Журнали обліку роботи тренерів
Ознайомлення з розкладом проведення занять. Складання розкладу для закріпленої групи спортсменів	Розклад занять
Підготовка місць для проведення занять, спортивного інвентарю, приладів, обладнання	Тарифи орендної плати. Інструкції по забезпеченню безпеки праці
Визначення і розробка організаційних форм проведення занять та взаємодії з тренерами	Функціональні обов'язки тренера, практиканта, керівника від кафедри університету
Організаційна робота студента: Участь у конференціях закладу освіти з практики (організаційна, підсумкова) Розробка індивідуального плану студента-практиканта з тренерської практики Участь у методичних заняттях бригади Складання звітної документації за підсумками практики	Програми тренерської практики. Звітна документація студента Програма тренерської практики. Програми для СДЮШОР, ДЮСШ, ШВСМ. Плани навчально- тренувального процесу Індивідуальний план та вся документація практиканта Документація за всіма розділами програми, тренерської практики
Навчально-спортивна робота	
Визначення мети, завдань навчання, тренувального процесу і виховної роботи зі спортсменами	Програма з видів спорту для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ
Складання планів тренувального процесу на мікро-, мезо- та макроцикл, конспектів тренувальних занять	Програми з видів спорту. Плани тренувань спортсменів
Проведення тренувальних занять	Конспекти занять

Визначення тренувальних завдань, управління діяльністю, оперативний контроль за станом, облік завантаження спортсменів у процесі занять, підведення підсумків тренувального процесу	Плани тренувального процесу. Індивідуальні щоденники спортсменів. Журнал обліку роботи
Облік виконаного тренувального обсягу та ефективності навчально-тренувального процесу	Журнал обліку роботи. Аналіз контрольних нормативів. Протоколи участі у змаганнях.. Індивідуальні щоденники спортсменів
Виховна робота	
Визначення мети, завдань, форм і методів виховної роботи відповідно до контингенту групи спортсменів	Плани виховної роботи
Проведення бесід, диспутів, обговорення спортивних статей і книг, зустрічей з видатними спортсменами, ветеранами спорту і праці, організація культурного дозвілля	Посібники з виховної роботи. Конспекти бесід, плани виступів, тексти доповідей.
Проведення занять. Представництво на змаганнях	
Складання регламентуючої документації для підготовки і проведення спортивних згань, підготовки суддівських кадрів, присвоєння спортивних розрядів	Календар спортивно-масових заходів. Положення про змагання. Положення про суддівські колегії. Єдина спортивна класифікація України
Участь в організації і проведенні спортивних змагань. Участь у роботі суддівської колегії в якості представника команди. Подача заявок, пере заявок, подача протесту. Підготовка звіту про проведення змагань та участі у змаганнях	Правила змагань з виду спорту. Регламент проведення змагань. Суддівська документація (заявка, пере заявка, протоколи змагань, звіт суддівської колегії та ін.)
Розділ і зміст роботи	Документація для вивчення і виконання
Участь у проведенні спортивних змагань в якості члена суддівської колегії. Виконання функцій головного судді, керівника суддівської служби, судді, головного секретаря, секретаря	Правила змагань з виду спорту. Регламент проведення змагання. Протокол жеребкування. Протоколи змагань. Звіт суддівської колегії.
Адміністративно-господарська та фінансова діяльність	
Вивчення фінансових документів ДЮСШ	Бюджет організації, кошториси на проведення спортивних заходів. Документи фінансової діяльності.
Оформлення документації на проведення навчально- тренувальних зборів, спортивних змагань, відряджень, інших спортивно-масових заходів	Накази, кошториси, бланки, форми кошторисів, відряджень.
Складання фінансових документів (звітів) про проведення спортивних заходів, відряджень	Бланки (форми) кошторисів, відряджень. Документи обліку роботи з проведення спортивних заходів.
Участь у придбанні спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання	Рахунки на придбання, довіреності, накладні, акти про списання.
Методична і науково-дослідна робота	
Вивчення методичних документів роботи тренера	Програма виробничої (педагогічної) практики. Навчальні програми з видів спорту.
Вивчення методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і	

тренерською діяльністю.	
Проведення індивідуальних та участь у групових дослідженнях за програмою практики	
Узагальнення та аналіз даних тестування в процесі тренувальних занять, участі у змаганнях спортсменів різних навчальних груп	Протоколи тестування, протоколи змагань.
Протоколи змагань	
Участь у роботі тренерської ради, педагогічної ради, федерації з виду спорту	Протоколи засідань, плани роботи рад, федерацій
Читання лекцій на спортивну тематику, виконання різноманітних завдань керівництва ДЮСШ, співпраця зі спортивними організаціями	Плани лекцій, тези.
Випуск фотомонтажів, листівок, стендів та інших агітаційних матеріалів.	Матеріали про хід практики
Ознайомлення з документацією об'єкта практики з підготовки громадських інструкторів та судців з виду спорту	Програма, плани семінарів, протоколи складання заліків, накази про присвоєння звань

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС – 6;
- кількість годин – 180.

5. Форма семестрового контролю – диференційований залік.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни:

Науково-педагогічні працівники кафедри спорту і спортивних ігор, теорії і методики фізичного виховання, легкої атлетики з методикою викладання.

7. Перелік основної літератури:

1. Воловик Н. І., Березовський В. А. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих педагогічних навчальних закладів. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 42 с.
2. Гаценко В. П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі. Черкаси, 2010. 44 с.
3. Демінський О. Ц. Оптимізація навчально-тренувального процесу: Навч.-метод. посіб. Херсон: Айлант, 2002. 296с.
4. Деркач А. А., Исаев А. А. Педагогическое мастерство тренера. Москва: «Физкультура и спорт», 1987. 375 с.

5. Прозар М. В., Козак Є. П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с.

6. Прозар М. В., Слюсарчук В. В., Зубаль М. В. та ін. Теорія і методика викладання спортивних ігор: навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 198 с.

7. Стасюк В. А., Стасюк І. І., Прозар М. В. та ін. Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол): навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2017. 162 с.